

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
Академічне товариство ім. М. Балудянського
(м. Кошице, Словаччина)
Вища школа економіки і права імені
проф. Едварда Ліпінського (м. Кельце, Польща)
Університет Яна Кохановського (м. Кельце, Польща)
Тбіліський державний університет імені
Іване Джавахішвілі (м. Тбілісі, Грузія)
Технічний університет (м. Кошице, Словаччина)
Університет «Petre Andreia» (м. Яси, Румунія)
Університет суспільних наук (м. Лодзь, Польща)
Folkuniversitetet (м. Уппсала, Швеція)

***СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ, ЕКОНОМІЧНІ
ТА ГУМАНІТАРНІ ВИМІРИ
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ***

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
VII Міжнародної науково-практичної конференції**

05 - 07 червня 2019 року

Частина II

Вінниця 2019

Соціально-політичні, економічні та гуманітарні виміри європейської інтеграції України: зб. наук. пр. VII Міжнар. наук.-практ. конф., м. Вінниця, 05-07 черв. 2019 р. Вінниця, 2019. Ч. 2. 302 с.

У збірнику наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції розглядаються питання управління інноваційно-інвестиційним розвитком підприємства в сучасних умовах; актуальні проблеми менеджменту та фінансові механізми забезпечення розвитку економіки України; проблеми обліково-аналітичного, контрольного та інформаційного забезпечення управління підприємства. Досліджуються інноваційні моделі та інформаційні технології в науці, освіті, економіці; теоретичні та практичні аспекти сучасного товарознавства; актуальні проблеми та перспективи, тенденції розвитку маркетингових технологій, готельно-ресторанного та туристичного бізнесу в Україні, державотворчі процеси в умовах глобалізованого суспільства: історичні, філософські, соціально-психологічні та правові аспекти.

Висвітлюються інтерактивні технології та методи навчання як засіб формування іншомовної професійної компетенції, теоретичні та практичні аспекти розвитку студентського спорту в системі фізичного виховання ЗВО.

Розраховано на науковців, спеціалістів, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти.

Редакційна колегія: Голова редакційної колегії - **Замкова Н.Л.**, д.філос.н., професор
Відповідальний секретар - **Мартінова Л.Б.**, д.е.н., доцент

Члени редакційної колегії:

Боковець В.В., д.е.н., проф., **Корж Н.В.**, д.е.н., проф., **Іваницька Н.Б.**, філол.н., проф., **Стопчак М.В.**, д.і.н., проф., **Бондар А.А.**, к.н.фіз.вих., доц., **Кузьміна О.М.**, к.т.н., доц., **Недбалюк О.П.**, к.е.н., доц., **Кудирко О.М.**, к.е.н., доц., **Поліщук О.А.**, к.е.н., доц., **Поліщук І.І.**, к.е.н., доц., **Романовська Ю.А.**, к.е.н., доц., **Семко Т.В.**, к.т.н., доц., **Тернова А.С.**, к.т.н., доц.

Друкується за ухвалою Вченої ради Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ.

Наукові роботи друкуються в авторській редакції.

ЗМІСТ

ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО, КОНТРОЛЬНОГО ТА ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВА

Гладій І.О., к.е.н., доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО
УПРАВЛІННЯ АГРОПРОМИСЛОВИМ ПІДПРИЄМСТВОМ: ПРИНЦИПИ
ПОБУДОВИ.....13

Даценко Г.В., к.е.н., доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
СУТНІСТЬ, ЗМІСТ ТА ПРИЗНАЧЕННЯ ПРОЦЕДУРИ DUE DILIGENCE. . . . 19

Дзюба О.М., к.е.н., доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
УПРАВЛІННЯ ПУБЛІЧНИМИ ЗАКУПІВЛЯМИ В УКРАЇНІ.....26

Коваленко В.В.

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
СУТНІСТЬ ТА ПРОБЛЕМИ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВА.....31

Ковальчук С.П., к.е.н.

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
АНАЛІЗ РИНКУ ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ.....37

Копчикова І.В., к.е.н.

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
ІДЕНТИФІКАЦІЯ ТОВАРІВ ЯК ІМПЕРАТИВНА СКЛАДОВА
БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ.....47

Коцеруба Н.В., к.е.н., доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
ОЦІНКА СИСТЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ЯК
ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ
ФІНАНСОВОГО РЕЗУЛЬТАТУ ПІДПРИЄМСТВА.....55

Крупельницька І.Г., к.е.н., доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
ДРОПШИПІНГ ЯК СУЧАСНА ФОРМА РОЗРАХУНКІВ В СИСТЕМІ
ЕЛЕКТРОННОЇ ТОРГІВЛІ.....60

Кудирко О.М., к.е.н., доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
КОНТРОЛЬ ОПОДАТКУВАННЯ В СИСТЕМІ ЕЛЕКТРОННОЇ ТОРГІВЛІ... 69

ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО, КОНТРОЛЬНОГО ТА ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВА

УДК 657 (045)

Гладій І.О., к.е.н., доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ АГРОПРОМИСЛОВИМ ПІДПРИЄМСТВОМ: ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ

Метою статті виступило висвітлення принципів побудови облікового забезпечення стратегічного управління підприємством з метою прийняття ефективних рішень адміністративним апаратом господарюючого суб'єкта. Узагальнено основні принципи побудови ефективної системи обліково-аналітичного забезпечення, а саме: принцип відповідності облікової інформації стратегічного рівня прийняття рішень; принцип гнучкості методу і відповідності використовуваного інструментарію ключовим стратегічним цілям і завданням; принцип відповідності стратегії і організаційної структури; принцип єдності обліково-аналітичного простору прийняття управлінських рішень; принцип множинності аналітичних угруповань витрат, облікових оцінок і використовуваних показників; рівний статус значущості кількісної та якісної інформації.

Ключові слова: управління, облік, аналіз, принцип, стратегія, організаційна структура.

Постановка проблеми. У ринкових умовах господарювання певна частина інформації управлінського обліку призначається для власників і менеджерів вищої рівня управління підприємством та є комерційною таємницею і має строго адресний і конфіденційний характер. Тому перед господарюючими суб'єктами постає питання формування системи обліково-аналітичного забезпечення стратегічного менеджменту, яка націлена на

перспективу. У цьому зв'язку, інформація та використання даних повинні забезпечити прийняття управлінських рішень, що запобігають банкрутству підприємства та максимізації прибутку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемі висвітлення окремих аспектів обліково-аналітичного забезпечення стратегічного управління підприємством у своїх працях приділяли такі відомі вчені, як П. Атамас, М. Бондар, Ф. Бутинець, О. Гудзинська, В. Жук, Т. Камінська, І. Мельниченко, В. Піскунова, О. Подолянчук, С. Попадюк, В. Савчук, І. Садовська, А. Шатохіна, Л.Янчева. У роботах авторів розкрито різні аспекти формування та використання облікової інформації з метою аналізу, визначення стратегії розвитку та управління підприємством. Проте низка організаційно-методичних проблемних аспектів налагодження ефективної системи обліково-аналітичного забезпечення стратегічного управління підприємством у сучасних умовах транснаціональної економіки потребують комплексного вдосконалення з огляду на їх прикладний характер та необхідність урахування галузевих особливостей побудови системи обліку і контролю. Особливої уваги у цьому зв'язку потрібно приділити основним принципам ефективної побудови обліково-аналітичного забезпечення.

Мета дослідження. Метою роботи виступило висвітлення принципів побудови облікового забезпечення стратегічного управління підприємством з метою прийняття ефективних рішень адміністративним апаратом господарюючого суб'єкта ринкової економіки.

Виклад основного матеріалу. Стратегічне управління - це діяльність, що полягає у виборі дій для досягнення довгострокових цілей підприємства в постійно мінливих умовах зовнішнього середовища. Об'єктом системи стратегічного управління є не лише внутрішній потенціал підприємства, а й система взаємозв'язків із зовнішнім середовищем.

В.Р. Веснін визначає, що об'єктом стратегічного управління є стратегічний процес, що включає наступні етапи:

1) дослідження внутрішнього і зовнішнього середовища підприємства, в рамках якого воно діє (стратегічний аналіз);

2) визначення місії, постановка цілей, формулювання стратегій, розгляд альтернатив, остаточний вибір і складання відповідних планів (стратегічне планування);

3) розробка нової організаційної структури і системи управління, практична діяльність по досягненню поставлених цілей, в тому числі в непередбачуваних ситуаціях, перетворенню підприємства в новий стан, оцінка її результатів, коректування подальших кроків (управління реалізацією стратегій і планів, або стратегічне управління, у вузькому розумінні) [1].

В цілому, на наш погляд, облікове забезпечення стратегічного менеджменту може бути охарактеризоване як напрямок управлінського обліку, в рамках якого формується інформаційне забезпечення прийняття стратегічних управлінських рішень. Облікова та аналітична інформація - ядро інформаційного забезпечення системи управління, що об'єднує всі господарські процеси й забезпечує взаємодію різних структурних підрозділів будь-якого підприємства[3]. В цьому зв'язку ретельний аналіз функцій обліку й аналізу в системі стратегічного управління підприємства дозволяє встановити для всіх двох систем особливості: спільний об'єкт дослідження та багато в чому єдину первину базу даних; спільне завдання отримати й подати інформацію про діяльність корпорації її менеджерам; вони виступають сервісними функціями управління, тобто їх виконують працівники апарату управління, але вони не є функціями з розпорядчими, управлінськими властивостями, оскільки рішення на підставі їхньої інформації приймають інші посадові особи.

Специфіка обліково-аналітичного забезпечення стратегічного обліку визначає необхідність розробки системи принципів його функціонування як технології інформаційного забезпечення управління релевантною інформацією для прийняття стратегічних управлінських рішень [2]. До числа таких принципів можна віднести такі:

1. Принцип відповідності облікової інформації стратегічного рівня прийняття рішень тобто стратегічному рівню управління відповідає інформація, яка здатна максимально повно забезпечити інформаційні потреби вищого

керівництва підприємства при вирішенні стратегічних цілей і завдань. До стратегічно важливої інформації для підприємств можна віднести відомості про стан зовнішнього ближнього та далекого середовища, в тому числі показники, що характеризують стан ринку сировини і продукції його переробки і інших ресурсів, стратегічно важливих для виробництва. Не менш важливою є інформація про основні економічні, соціальні і демографічні процеси, що відбуваються в регіонах розташування стратегічних зон господарювання підприємства, в тому числі відомості про стан ринку праці, показники динаміки середнього рівня заробітної плати і купівельної спроможності населення регіону, що є стратегічно важливим для розвитку підприємства. Особливе місце в даному інформаційному блоці займають відомості про стан мікросередовища підприємства.

Система обліково-аналітичного забезпечення стратегічного менеджменту та звітності повинна бути повністю взаємозалежна з діючою системою управління підприємством і орієнтована на її специфіку. Декомпозиція стратегічних цілей і завдань підприємства за рівнями стратегічного управління і центрами фінансової відповідальності зумовлює формат стратегічної управлінської звітності, склад звітних показників, способи їх групування і узагальнення [2].

2. Принцип гнучкості методу і відповідності використовуваного інструментарію ключовим стратегічним цілям і завданням. Відповідно цього принципу вибір форми та інструментів ведення обліково-аналітичного забезпечення стратегічного менеджменту буде здійснюватися ситуаційно, з урахуванням особливостей зовнішніх і внутрішніх умов, а також специфіки технології прийняття стратегічних управлінських рішень. В результаті кожне стратегічне управлінське рішення має індивідуальний і можливо унікальний характер. Найважливішим стратегічним управлінським рішенням є вибір базової і супутніх стратегій, яким також властива індивідуальність, унікальність і гнучкість.

3. Принцип відповідності стратегії і організаційної структури (принцип стратегічної звітної одиниці). Цей принцип має схожість з прийнятим в

міжнародній практиці принципом звітної одиниці (entity). Так, обліково-аналітичне забезпечення стратегічного менеджменту розглядається в розрізі відокремлених структурних одиниць, що мають організаційні, економічні та, перш за все, стратегічні відмінності [5]. Юридичні кордони підприємства, як правило, не вважаються істотним критерієм виділення стратегічно значущої звітної одиниці. Стратегічною звітною одиницею тут виступає окреме підприємство, якщо воно реалізує загальну для всіх своїх підрозділів стратегію. Однак на практиці стратегічна звітність найчастіше формується за відповідними центрами відповідальності. У цьому випадку вибір таких центрів, а також порядок формування ними стратегічної звітності буде реалізованої на корпоративному рівні стратегією.

4. Принцип єдності обліково-аналітичного простору прийняття управлінських рішень. Інформаційна база обліково-аналітичного забезпечення стратегічного менеджменту має широкий спектр і залежить від особливостей системи стратегічного управління і поставлених стратегічних цілей і завдань. Процес ідентифікації значущих для стратегічного управління фактів безпосередньо орієнтований на інформаційні запити фахівців системи стратегічного менеджменту. При цьому єдине інформаційне поле, з одного боку, підлягає децентралізації за центрами фінансової відповідальності, з іншого боку, узагальнення на вищому рівні управління. Аналіз і синтез - основні процеси трансформації інформаційних потоків, що лежать в основі формування обліково-аналітичного забезпечення процесу вироблення стратегічних управлінських рішень. Інформація, отримана в результаті обліково-аналітичного забезпечення стратегічного менеджменту реалізації під стратегію підприємства, в кінцевому підсумку дозволяє дати синтезовану оцінку ефективності реалізації базової стратегії підприємства, і її якості.

5. Принцип множинності аналітичних угруповань витрат, облікових оцінок і використовуваних показників. Головною вимогою в цьому принципі є «різні витрати для різних цілей». Поширене трактування останньої вимоги передбачає його тісний зв'язок з принципом відповідності використовуваних облікових методів і процедур ключовим стратегічним цілям і завданням. Їх спільне

застосування дозволяє досягти в управлінському обліку необхідну аналітичну глибину та гнучкість використовуваних підходів, що забезпечують необхідний «спектр напрямків використання одних і тих же витрат ресурсів, але згрупованих для численних можливих цілей». Таким чином, в стратегічному управлінському обліку з'являється можливість багатозадачності і багатоваріантності доступних обліково-аналітичних рішень. Він передбачає альтернативність можливого вибору, множинність задіяних варіантів і відносність використовуваних оцінок.

6. Рівний статус значущості кількісної та якісної інформації. Різноманітність управлінських завдань передбачає і наявність різноманітних шляхів і способів їх рішення. Згрупування їх за кількісними показниками і оцінками неминує збіднює можливості системи управління щодо прийняття ефективних управлінських рішень в умовах обмеженого часу і неповної інформації [3]. Крім того, сама по собі «кількісна інформація може не давати повної картини або може представляти картину, яка порушує цілісність ситуації». Саме тому в управлінському обліку таку велику роль відіграє якісна інформація, отримання якої не пов'язане з жорсткими нормативними вимогами або обчислювальними обмеженнями, а оперативність доставки виявляється дуже високою.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Організація та вдосконалення обліково-аналітичного забезпечення стратегічного менеджменту - складний внутрішній процес. Але необхідністю вдосконалення обліково-аналітичного забезпечення стратегічного менеджменту є економічне середовище. Розвиток ринкових відносин змушує керівників підприємств приймати управлінські рішення з різноманітних питань діяльності підприємства і нести ризик і відповідальність за їх доцільність. Реалізація на практиці обліково-аналітичного забезпечення стратегічного менеджменту неможлива без використання сучасних інформаційно-комп'ютерних технологій. Автоматизація обліково-аналітичного забезпечення стратегічного менеджменту має свою тривалість, етапи, ризики та свій ефект. Цей напрямок дуже складний та позначається на всій системі менеджменту підприємства.

Однак, впровадження в практику методики даного виду обліку буде сприяти досягненню стратегічних цілей і завдань розвитку підприємств.

Список використаних джерел:

1. Баланюк І. Ф. Обліково-аналітичне забезпечення стратегічного менеджменту аграрного бізнесу. *Сталий розвиток економіки*. 2015. № 2. С. 345-346.

2. Бруханський Р. Ф. Концепція стратегічного менеджменту та бухгалтерський облік: можливі варіанти взаємозв'язку. *Інноваційна економіка*. 2014. № 3. С. 239-243.

3. Пастухова В. В. Стратегічне управління підприємством: філософія, політика, ефективність: монографія. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012. 302 с.

4. Ходзицька В. В., Івченко Л.В. Стратегічний управлінський облік в системі комплексного менеджменту суб'єктів господарювання. *Облік і фінанси*. 2014. № 1. С. 50-55.

5. Хорнгрен Ч. Т., Фостер Дж., Датар Ш. Управлінський облік. 10-е вид. СПб.: Москва, 2014. 1008 с.

УДК 657.631

Даценко Г.В., к.е.н., доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

СУТНІСТЬ, ЗМІСТ ТА ПРИЗНАЧЕННЯ

ПРОЦЕДУРИ DUE DILIGENCE

У статті висвітлено сутність, призначення Due Diligence, обґрунтовано доцільність застосування даної перевірки в сучасних ринкових відносинах. Досліджено, що процедура Due Diligence - складається з збору та аналізу інформації, прийняття рішення і форми його подачі щодо доцільності вступу в ті чи інші взаємини з контрагентами. А також було визначено, що за допомогою Due Diligence оцінюються можливі ризики (наприклад фінансові, юридичні та т.д.)

Ключові слова: *Due Diligence, аудит, перевірка, супутні послуги аудиту, інвестиційна діяльність.*

Наукове видання

***соціально-політичні, економічні
та гуманітарні виміри
європейської інтеграції України***

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
VII Міжнародної науково-практичної конференції**

05 - 07 червня 2019 року

Частина II

Редактор: Фатеева Т. Д.
Комп'ютерна верстка: Білоус Т.В.

Підп. до друку 09.07.2019 р. Формат 60x84/16. Папір офсетний
Друк різнографічний. Ум. друк. арк. 17,55.
Обл.-вид. арк. 14,17. Тираж 4. Зам. № 413

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ КНТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25